

Beleidsplan stg Praktische Filosofie en Spiritualiteit 2025

1. Doel / Strategie

1.1 Statuten

De Stichting Praktische Filosofie en Spiritualiteit (stg PF&S) heeft ten doel (zoals opgenomen in de statuten):

1. het bestuderen van de filosofieën en tradities van de wereld op een praktische en systematische manier ten einde te ontdekken de basisprincipes van bestaan, van kennis en oorzakelijkheid, van de essentiële natuur van de mensheid en van de wetten die de schepping besturen en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn;
2. studenten aan te moedigen om voor zichzelf de waarde van een dergelijk onderzoek te ontdekken en te verifiëren door deze principes in hun eigen leven in praktijk te brengen;
3. te voorzien in instructie en begeleiding in de oefening van meditatie; alsmede het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Toelichting

Een belangrijke rol is weggelegd voor het gedachtegoed van Advaita Vedanta (de eenheidsfilosofie, of letterlijk: non-dualiteit) omdat deze holistische spirituele visie op de mens en op de wereld kan bijdragen aan het geluk van elk individu en daarmee van de wereld als geheel. Advaita Vedanta is een krachtig hulpmiddel voor menselijke ontwikkeling omdat elke menselijke gedachte, elk gevoel en elke handeling gezien kan worden in het licht van een groter geheel en daarmee gerelativeerd kan worden.

Het uitdragen van het spirituele gedachtegoed van de Advaita Vedanta en het praktisch toepassen van dit gedachtegoed in het dagelijks leven van alle mensen is het ultieme doel van stg PF&S. Zie hier het algemeen belang dat door de stg PF&S gediend wordt.

Het gedachtegoed van Avaita Vedanta komt tot uiting in het bestuderen en toepassen van praktische filosofie en daarnaast ook in vedische studies zoals daar zijn vedische astrologie, vedische wiskunde en sanskriet. Deze vedische studies vormden het werkterrein van de stichting School voor Filosofie Amsterdam.

Eind 2024 is de fusie tussen de stg PF&S en de stichting School voor Filosofie Amsterdam geëffectueerd. Daarmee zijn de vedische studies beschikbaar komen voor de stg PF&S. Dat maakt dat het curriculum van de stg PF&S in 2025 uitgebreid is tot een breed scala aan onderwerpen.

Een onderdeel van het gedachtegoed en van de praktische toepassing is ook het beoefenen van meditatie zoals aangeboden door de stg PF&S. Omdat meditatie als een bijzonder krachtig hulpmiddel gezien wordt, biedt de stg PF&S levenslange ondersteuning aan mediterenden zonder enige vergoeding. Dit aanbod geldt voor alle mensen die via de stg PF&S zijn gestart met meditatie alsmede voor iedereen die mediteert volgens de richtlijn van de Advaita Vedanta traditie.

Sinds kort is het mogelijk om online, via Zoom, deel te nemen aan gezamenlijke meditaties.

1.2 Financiën

Afwezigheid winstoogmerk

Een belangrijk uitgangspunt voor de stg PF&S is dat spirituele kennis niet onderhevig is aan financiële doelstellingen. Het vrijelijk beschikbaar stellen van deze kennis zou al te gemakkelijk gehinderd kunnen worden door financiële overwegingen zoals het ontvangen van loon of beloning en het streven naar winst. Uit dien hoofde kent de stichting géén winstoogmerk en worden alle werkzaamheden voor de stichting zonder beloning uitgevoerd. Alle werkzaamheden, van het serveren van koffie/thee of het voeren van groepsgesprekken tot het leiden van een studieweekend, worden vrijwillig of 'pro Deo' uitgevoerd. De gehele stichting draait op de inzet van vrijwilligers. Dit is in de statuten vastgelegd en wordt strikt toegepast.

Liquidatiesaldo

Wat geldt voor de mensen geldt ook voor de stichting zelf; er wordt niet verdiend aan de stichting. Bij onverhoopte ontbinding of liquidatie van de stichting zal het batig saldo, na vereffening van schulden en bezittingen, besteed worden aan één of enkele algemeen nut beogende instelling(en) met een soortgelijk doel als de stg PF&S. Ook dit is vastgelegd in de statuten.

2. Middel / Beleid

2.1 Werkzaamheden

Groepsgesprekken

Alle werkzaamheden van de stichting zijn gericht op het verspreiden van het gedachtegoed van Advaita Vedanta en het aanbieden van activiteiten die de toepassing van dit gedachtegoed stimuleren. Het verspreiden van de Advaita Vedanta filosofie gebeurt voornamelijk via wekelijkse lessen in de vorm van groepsgesprekken en praktische oefeningen. Om de herkenbaarheid te vergroten, worden deze wekelijkse gesprekken aangeboden als 'cursussen'.

Naast de gespreksvormen zijn er ook activiteiten die beoefend worden als onderdeel van de Advaita Vedanta. Denk aan kalligrafie, esthetica, boetseren, schilderen en vergelijkbare activiteiten. Deze activiteiten stimuleren het richten van de aandacht op één ding of handeling als een wezenlijk onderdeel van de weg van non-dualiteit.

Fysieke aanwezigheid heeft de voorkeur maar in sommige situaties is ook de optie beschikbaar om online, via computer/smartphone en beeldscherm (i.c. via Zoom), deel te nemen.

Ervaring leert dat het gedachtegoed van Advaita Vedanta daadwerkelijk kan bijdragen aan het geluk van diegenen die zich hier op richten, mits dit gedachtegoed in het dagelijks leven toegepast wordt met oprechte en voortdurende aandacht. Zie daar het belang van wekelijkse lessen die een frequente herinnering vormen en een voortdurende uitwisseling van praktische ervaring mogelijk maken. Vandaar ook de mogelijkheid die de stg PF&S aanbiedt om cursussen te blijven volgen, zelfs gedurende vele jaren.

Naast de wekelijkse gesprekken zijn weekenden en weken mogelijk in het studiecentrum Oxerhof, in de vorm van retraites. Deelnemers melden zich aan voor een serie groepsgesprekken (een zgn cursus) en/of voor een weekend/week, en betalen een bijdrage die afhankelijk is van de mate waarin gebruik wordt gemaakt van het aanbod van de stichting.

De groepsgesprekken en de weekenden/weeken worden georganiseerd en geleid door vrijwilligers die zelf ook actief zijn in groepen (of cursussen). Dat maakt dat de praktische toepassing van het gedachtegoed een sterke inspiratiebron kan zijn. Immers de gespreksleiders (of tutoren) zijn zelf ook actief bezig met het gedachtegoed.

2.2 Financiën

Inkomsten / uitgaven

Het vermogen van stg PF&S wordt beheerd door het bestuur.

De inkomsten van de stg PF&S bestaan uit giften, cursusgelden, bijdragen voor studieweekenden/-weken, bijdragen voor meditatie en huurpenningen van groepen die geen deel uitmaken van de stichting en wel gebruik maken van het studiecentrum. Tevens beheert de stichting een toezichthouderswoning op het studiecentrum, de Oxerhof, waarvoor huur wordt ontvangen. De stg PF&S is onafhankelijk en ontvangt geen structurele subsidies of vergoedingen van externe partijen of overheden. Hoogstens worden projectsubsidies aangevraagd voor bijvoorbeeld de energietransitie van het studiecentrum of voor het beheren en verbeteren van de bospercelen bij het studiecentrum.

Alle inkomsten worden in beginsel besteed ten behoeve van de doelstellingen van stg PF&S. Voorts kan sprake zijn van overige instandhoudingskosten, zoals kosten van de notaris en fiscaal adviseur. De stg PF&S streeft ernaar om de beheerkosten in een redelijke verhouding te laten staan tot de bestedingen ten behoeve van de doelstelling. Tevens zijn er onvermijdelijk kosten aan het in stand houden van enkele gebouwen en een studiecentrum die eigendom zijn van de stg PF&S.

Géén beloningen

Aangezien er geen lonen of beloningen worden uitbetaald, kan de stg PF&S alle inkomsten besteden aan de doelen van de stichting. Wel voorziet de stichting in een regeling voor het vergoeden van gemaakte onkosten zodat reiskosten naar een vestiging of naar het studiecentrum geen belemmering zijn voor het verrichten van vrijwilligerswerk. Bovendien kent de stichting een kortingsregeling voor mensen die aangewezen zijn op een minimale uitkering (bijstand) en daardoor de cursussen niet zouden kunnen bezoeken. Van deze kortingsregeling wordt daadwerkelijk gebruik gemaakt.

2.3 Vermogen

Het vermogen van de stg PF&S bestaat uit verschillende gebouwen (studiecentrum Oxerhof, PC.Hoofdstraat 183, Viottastraat 34), uit een kleine voorraad boeken en uit liquide middelen. Dit zijn meetbare vermogensonderdelen; de belangrijkste vermogens zijn evenwel de niet-meetbare middelen zoals de beschikbaarheid van enkele honderden vrijwilligers, de lesteksten die ooit geschreven zijn, de contacten met andere scholen voor praktische filosofie over de hele wereld en het gedachtegoed Advaita Vedanta dat in velerlei vormen en geschriften tot ons komt.

Stg PF&S houdt niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van de doelstelling van de stichting. Omwille van het onderhoud en de energietransitie van de gebouwen is een aanzienlijke reservering gevormd waaruit deze kosten in de komende jaren gedekt kunnen worden. Tevens zijn er enkele doelgerichte reserveringen voor jongeren en voor meditatie. De reservering voor jongeren betreft het stimuleren van filosofieonderwijs aan jeugdigen en jong volwassenen. De reservering voor meditatie wordt gevoed door giften van filosofiestudenten die besluiten om te gaan mediteren. Deze reservering is bestemd voor het stimuleren en verbreiden van de meditatie in de meest brede zin van het woord. Denk aan het aanschaffen van goede stoelen en meditatiekussens in de vestigingen en het studiecentrum van de school; aan het ontwikkelen van informatie over meditatie en aan de kosten voor het begeleiden van mediterenden.

2.4 Gebouwen

Studiecentrum Oxerhof

Het spirituele gedachtegoed van de stg PF&S wordt aangeboden op verschillende locaties en in verschillende vormen.

Een belangrijke locatie is het studiecentrum 'De Oxerhof', een landgoed ten zuiden van Deventer dat ruimte biedt aan scholen en groepen van max. 80 personen die meerdaags (weekenden of weken) verblijven op dit landgoed. Van dit landgoed wordt gebruik gemaakt door de vestigingen van de stg PF&S en door andere groepen die passen in de doelstelling van het landgoed (= bijdragen aan menselijke ontwikkeling in het algemeen, en aan Advaita Vedanta in het bijzonder). Een groot deel van de inkomsten van de stg PF&S is nodig om dit landgoed in stand te houden en geschikt te houden voor groepen.

PC.Hoofdstraat 183, Viottastraat 34

Door het samengaan van stg PF&S en stg SvF zijn in 2025 twee panden van de SvF beschikbaar gekomen voor de gezamenlijke stg PF&S. Deze panden worden beide gebruikt voor educatieve activiteiten in het kader van menselijke ontwikkeling zoals ook Advaita Vedanta zich richt op menselijke ontwikkeling.

Bij de PC.Hoofdstraat gebeurt dat via de stichting DeRoos die langdurig huurder is van dit pand. DeRoos richt zich op 'spiritualiteit en persoonlijke ontwikkeling in de breedste zin van het woord'. Dit doet zij door cursussen, lezingen en evenementen te organiseren op het gebied van zelfontplooiing en zelfreflectie, ook gebaseerd op filosofieën en tradities, zoals yoga en andere bewegingsleren, mindfulness, meditatie en persoonlijke consulten. Maar ook muziek, kunst, consulten, lezingen, workshops komen aan de orde in dit pand. Daarmee kan het aanbod van De Roos worden gezien als complementair aan dat van stg PF&S. De Roos vormt daarmee een belangrijke factor voor de verbreding van 'de markt' van stg PF&S/SvF vanaf 2025.

Het pand Viottastraat 34 is tot op heden de thuisbasis voor de stg SvF. De cursussen vedische astrologie en sanskriet worden grotendeels (naast enkele online-cursussen via Zoom) aangeboden in dit pand. Vooralsnog, ook in 2025, wordt geen verandering voorzien in het gebruik van dit pand.

Vestigingen

De stg PF&S kent vestigingen in acht steden over heel Nederland (Amsterdam/Badhoevedorp, Leeuwarden, Groningen, Deventer, Utrecht, Breda, Eindhoven en Den Haag). Daartoe richt de stichting zich primair tot alle 'zoekende' of geïnteresseerde inwoners van deze plaatsen en hun omgeving. De basiscursus wordt tegen een klein bedrag, ter dekking van de kosten van de organisatie, aangeboden. Er is sprake van vrije inloop in deze cursus, want er worden geen gegevens genoteerd, het aantal lessen dat men volgt is vrij en iedereen kan introducees meenemen. Pas bij vervolgcursussen wordt een hogere cursusprijs gevraagd om de organisatie in stand te houden en kosten zoals huur van gebouwen te kunnen betalen.

Bovengenoemde activa zijn nodig ten behoeve van de doelstelling van de stg PF&S.

2.5 Boeken

Advaita Vedanta is onderwerp van vele boeken en geschriften. Aanpalende onderwerpen zoals meditatie, contemplatie, onderwijs en praktische toepassing zijn in nog veel meer boeken en geschriften uitgewerkt. Een kleine selectie aan boeken wordt aangeboden aan studenten van de stg PF&S zodat studie en toepassing ondersteund kan worden door literatuur. Deze boeken worden nagenoeg tegen kostprijs aangeboden om aanschaf mogelijk te maken voor iedereen die het studiecentrum of de vestigingen bezoekt.

Een voorraad boeken is permanent aanwezig in de Oexerhof zodat vestigingen hieruit kunnen putten.

2.6 Liquide middelen

Alle middelen van de stichting, ook de banktegoeden, staan ten dienste van de doelstelling van de stichting.

In de afgelopen decennia is stg PF&S er bijna jaarlijks in geslaagd om een klein positief saldo over te houden in de jaarrekening. Dat positieve saldo is voornamelijk het gevolg van vele ruimhartige giften die het werk van de stichting ondersteunen. Dat heeft ook het beheer en de instandhouding van het studiecentrum Oexerhof mogelijk gemaakt.

Evenwel koerst de stichting nu af op bijzondere uitgaven die in de komende jaren onvermijdelijk zijn. Als eerste betreft dit de energietransitie die nodig is om het studiecentrum om te vormen van een ouderwets landgoed met gebouwen uit de vorige eeuw die nauwelijks geïsoleerd zijn naar een (bijna) energie-neutrale omgeving. Ten tweede blijkt dat het nachtverblijf dat inmiddels zo'n 35 jaar bestaat, aan vervanging toe is. Ook hier is het energiegebruik veel te hoog naar hedendaagse maatstaven; beginnen de installaties meer en meer onderhoud te vergen en is de indeling niet meer van deze tijd. Tenslotte vragen ook het koetshuis en het grote huis (het centrale gebouw met diverse lesruimtes) een aanzienlijke investering om die ruimtes geschikt te maken voor de eisen van deze tijd.

Tevens zij vermeld dat de panden van de stg SvF die in 2025 onder de hoede van de stg PF&S zijn gekomen, ook onderhoud vergen. In de afgelopen jaren is het onderhoud beperkt tot het minimaal noodzakelijke omdat er enige onzekerheid was over het voortbestaan van de stg SvF. Daar is nu zekerheid voor in de plaats gekomen.

2.7 Bestedingsbeleid

Met het samengaan van stg PF&S en stg SvF komt er een som aan liquide middelen beschikbaar waar diverse projecten mogelijk mee worden gemaakt die bijdragen aan het doel van de stichting. Dit zijn:

- De afronding van de energietransitie van de Oxerhof;
- De renovatie van een deel van het grote huis en van het koetshuis;
- De renovatie in de vorm van totale vernieuwing van het nachtverblijf (of logiesgebouw) voor 80 bedden in 40 kamers met bijbehorende installaties;
- Het uitvoeren van achterstallig onderhoud aan de panden in Amsterdam en met name aan de PC.Hoofdstraat 183 waar de gevel totale vernieuwing vraagt.

Bovengenoemde voorziene kosten bedragen minimaal € 2.500.000.

2.8 Beschikken over vermogen

In het kader van de ANBI-regeling is het belangrijk dat geen (rechts)persoon over het vermogen van de stichting kan beschikken. Dit is voor alle actieve vrijwilligers van de stg PF&S vanzelfsprekend. Daarom is in de statuten opgenomen dat geen enkele (rechts)persoon een doorslaggevende stem heeft in de besluitvorming van de stg PF&S. Geen enkele (rechts)persoon kan dus beschikken over het vermogen van de stichting als ware het eigen vermogen.

3. Overig

Overige activiteiten

De filosofiecurssussen vormen de kern van het aanbod van de stichting PF&S. Tevens biedt de stichting een platform voor de bestudering van vergelijkbare filosofieën (denk aan Plato en Ficino) en voor de beoefening van praktische activiteiten die de toepassing van Advaita Vedanta stimuleren, zoals kalligrafie, retorica, esthetica, zang, rechtvaardige economie en dergelijke.

Ook de cursussen vedische astrologie, vedische wiskunde en sanskriet worden gezien als belangrijk aanbod in het kader van Advaita Vedanta. Deze cursussen worden aangeboden door de voormalige stg SvF en vormen daarmee een prima aanvulling van de cursussen praktische filosofie. Vanaf 2025 is daarmee het aanbod aan cursussen en activiteiten voor de studenten van beide organisaties (stg PF&S en SvF) aanzienlijk verbreed.

Tevens verzorgt de stichting openbare lezingen over een veelheid aan onderwerpen die vrijblijvend worden aangeboden, met een vrijwillige gift van de bezoekers en een symbolisch bedankje voor de spreker. Zeker gedurende de zomervakanties wordt hier veelvuldig gebruik van gemaakt in diverse vestigingen en in de Oxerhof.

Op dit punt is samenwerking met De Roos mogelijk die immers ook lezingen, workshops en evenementen aanbiedt, maar dan al veel langer en passend in een structureel kader.